

► TEMA

Història social

En el VII Seminari d'Estudis Medievals, organitzat pel Grup de Recerca en Estudis Medievals (GRESMED) de la UIB, es va analitzar la ciutat medieval com espai de socialització des del punt de vista dels col·lectius humans que l'habitaren.

Els col·lectius socials que configuraren la ciutat medieval

♦♦ Magdalena Cerdà Garriga *

Els dies 8 i 15 de març de 2019 se celebrà el VII Seminari d'Estudis Medievals «Ciutat és congregació concordant de moltes persones». La ciutat medieval i les seves gent, activitat emmarcada en el projecte de recerca *La casa medieval. Materiales para su estudio en Mallorca*, dirigit per la Dra. Tina Sabater (UIB). Al llarg de les dues sessions dutes a

terme a l'Arxiu del Regne de Mallorca, reconeguts investigadors d'universitats nacionals, internacionals, i també de la UIB, ens aproparen als grups socials que configuraren la vida urbana a la baixa edat mitjana.

El tema es va presentar de manera interdisciplinària. Des dels estudis històrics, Jesús Brufal (Universitat de Lleida) presentà la ciutat islàmica i les elits urbanes a la frontera superior d'Al-Àndalus entre els segles IX i XII. Altres dues intervencions se centraren en

col·lectius de la Ciutat de Mallorca medieval: Maria Barceló (UIB) incidí en els oficis de la mar i Antoni Mas (UIB) en els esclaus i lliberts. Quant als estudis historicoartístics, comptàrem amb dos professors d'universitats italianes: Giovanna Valenzano (Universitat de Pàdua) explicà l'important paper de les dones en la promoció artística del Veneto i Andrea Pala (Universitat de Càller) se centrà en l'art i l'arquitectura dels franciscans i les clausures a les ciutats de la Sardenya.

Des de la UIB hi participaren Tina Sabater, que presentà un elenc dels pintors, bruixolers i promotors de la Mallorca baixmedieval i Magdalena Cerdà i Antònia Juan que tractaren els col·lectius dels fusters i picapedrers, els artesans que construïren la ciutat. En relació als estudis

literaris, Antònia Carré (Universitat Oberta de Catalunya) exposà les arrels científiques de la misogínia i Gabriel Ensenyat (UIB) analitzà la figura del mercader a Ramon Llull.

Des del GRESMED agraïm als ponents i als assistents el seu interès, gràcies al qual podem mantenir aquesta iniciativa.

* Dra. en Història de l'Art. Coordinadora del VII Seminari d'Estudis Medievals. Grup de Recerca en Estudis Medievals (GRESMED) de la UIB.

► TEMA

Homenatge postum a Pau Cateura

Illa Edicions ha editat recentment *La crisi baixmedieval a la Corona d'Aragó (1350-1450)* que reuneix tretze estudis de temàtica econòmica i fiscal i que plantegen noves hipòtesis sobre la crisi dels segles XIV i XV a la Corona d'Aragó.

La crisis bajomedieval en la Corona de Aragón (1350-1450)

♦♦ Eduardo Pascual Ramos *

Un grupo de trece especialistas medievales procedentes de Mallorca, Cataluña, Aragón, Valencia y Navarra analizan la crisis económica y fiscal producida entre los años 1350 y 1450. El libro, coordinado por Lluís Tudela y Pau Cateura, plantea y desarrolla la tesis que la edad media no se cerró con una

profunda crisis, prolongada y sistémica sino por crisis de corta duración, sectoriales y sincrónicas, dentro de la una dinámica general de crecimiento, pero con unas peculiaridades endógenas y exógenas de distinto significado. Un debate del todo pertinente

Para ello, los trece artículos abarcan una amplia diversidad cronológica, geográfica y temática al transitar entre la fiscalidad de carácter regnicola y municipal (Antonio Riera, Pau Cateura, Lluís Tudela,

Ricard Urgell, Antoni Mayol, Pere Verdés, Andreu Galera, Guillem Chismol, Mario Lafuente e Íñigo Mugueta), eclesiàstica (Esther Tello) y demogràfica (Pau Viciano). Las aportaciones de esta publicación sintetizan años de investigación

que en su conjunto hace de él un libro realmente interesante para los especialistas y aquellos que quiera conocer algunos aspectos de nuestra historia medieval.

El libro culmina un proyecto de investigación financiado por el Ministerio de Economía y Competitividad que comprende a investigadores de diversas universidades (UIB, UNED, UB, UV, UZ, UPN), archivos (ARM, AHMP y AHC) e instituciones de investigación (IMF-CSIC, EEHAR) de los territorios de la Corona de Aragón y del reino de Navarra.

Además, esta publicación permite rendir un sincero homenaje al fallecido doctor Pau Cateura Bennàsser cuyo mayor tributo es la relectura de sus textos y, tal vez, de su última contribución incluida en este libro.

* Doctor i professor d'Història Moderna (UIB)

► TEMA

Nova directiva de Copyright

Amb 348 vots a favor i 274 vots en contra la decisió de l'europarlament sobre la nova directiva de copyright i de creació d'un mercat únic digital posa el punt final a la negociació. A l'espera d'una previsible aprovació definitiva aquest mes, encara manquen almenys dos anys perquè les mesures s'apliquin.

Està en risc un Internet lliure?

♦♦ Rafel Puigserver Pou *

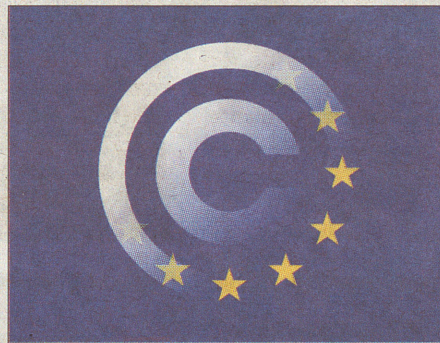

La UE té previst aprovar una nova directiva per protegir millor els drets d'autor, millorar la seva remuneració i adaptar-la als nous temps. Però el text aprovat no està exempt de polèmica que alguns eurodiputats i activistes consideren que «maten» l'Internet tal i com el coneixem.

Així l'article 15 està relacionat

amb els usos digitals de les publicacions de premsa. Es tractaria de la implantació d'una possible taxa per la qual els editors de premsa podrien cobrar, o no, drets d'autors a qui enllaci o faci servir de font alguna de les «seves» informacions. Això podria suposar tenir conseqüències legals si no s'abonen els drets a aquells mitjans que citin informacions d'altres.

Pel que fa a l'article 17 estableix l'obligació de les plataformes de continguts (Google, Facebook, Twitter, etc) a monitoritzar allò que els

usuaris pugen als seus servidors i comprovar si es violen o no els drets d'autor, ja sigui música o qualsevol altre contingut, ja que en són les responsables finals. El problema està en què humanament no és possible i tècnicament encara no està desenvolupat del tot. Això requerirà de fer ús d'algorismes que facin una cribratge previ que, a la pràctica podria acabar censurant memes i gifs, encara que la UE ho nega.

Llocs web que advoquen per la lliure compartició d'informació i coneixement com Github o la Wikipedia, la qual va protestar contra aquesta directiva tancant els seus serveis, consideren que la nova directiva, tot i tenir avenços importants, els podria acabar condicionant.

Els lobbies dels drets d'autors es mostren satisfets. Però organitzacions com la Plataforma en Defensa de Libertat de Informació consideren que la normativa és ambigua i que posa en perill la llibertat d'expressió i de creació, i decepcionant perquè només afavoreix als grans creadors i no als petits. Resta per veure com es transposarà la directiva a les legislacions estatals d'aquí a dos anys.

* Doctor en humanitats i ciències socials i màster en comunicació (UIB)